OLOF PALME INTERNATIONAL CENTER

VERKSAMHETS-BERÄTTELSE 2016

OLOF PALMES INTERNATIONELLA CENTER

VERKSAMHETS-BERÄTTELSE 2016

OLOF PALMES INTERNATIONELLA CENTER

Olof Palmes Internationella Center
Box 836 / Sveavägen 68, 101 36 Stockholm
Telefon: 08-677 57 70, Fax: 08-677 57 71
E-post: info@palmecenter.se
www.palmecenter.se

Produktion: Palmecentret och Global Reporting
Texter: Palmecentret
Grafisk form: Lisa Jansson/Global Reporting
Omslagsfoto: Andreas Karlsson
På omslagsbilden: Trevor Christians, generalsekreterare på lantarbetarfacket CSAAWU i Sydafrika, i samtal med anställd på en av sydafrikas många vinproducenter.

INNEHÅLL

ORDFÖRANDEN OCH GENERALSEKRETERAREN HAR ORDET 5
VÅRT UPPDRAG 6
SÅ FÖRÄNDRAR VI VÄRLDEN 8
- Solidaritet 9
- Människors rättigheter i fokus 9
- Vår verksamhet och finansiering 9

PALMECENTRET 2016 11
- Nya förutsättningar för verksamheten 11
- Vårt arbete under året 12
- Burma: De bekämpar slaveriet med lagen 14
- Sydafrika: Att stoppa toleransen för våld 16
- Syrien: Utbildning för återuppbyggnad 18
- Verksamheten i korthet 20
- Kommunikation och opinionsbildning 24
- Kampanjer och insamling 26
- Verksamheten i siffror 28

VI ÄR PALMECENTRET 29
- Medlemsorganisationer 29
- Styrelse och revisorer 30

ORDFÖRANDEN OCH GENERALSEKRETERAREN HAR ORDET

PALMECENTRET ARBETAR I Olof Palmes anda för demokrati, mänskliga rättigheter och fred med målet att i samverkan med våra medlemsorganisationer stärka den globala arbetarrörelsen. Runt om i världen har våra samarbetsorganisationer under året fortsatt kampen mot fattigdom, förtryck och korruption. Tillsammans är vi en motkraft mot de auktoritära politiska rörelser som vinner allt större makt i Europa, USA och i våra samarbetsländer.

Med politiska företrädare som Rodrigo Duterte i Filippinerna, Vladimir Putin i Ryssland och Donald Trump i USA hotas inte bara demokratins kärnvärden utan även det demokratiska samtalet. Censur och blockeringar av internet blir allt vanligare, och yttrandefriheten är hotad på många håll. Desinformationskampanjer som underblåser människors rädsla och politiska förslag och initiativ som saknar förankring i forskning och verklighetsanalys, kan inte få stå oemotsagda. Vikten av objektiv, opartisk information och tillgång till tillförlitliga fakta har därför aldrig varit större.

Vi får inte ge upp inför dessa utmaningar utan låta dem ge oss ytterligare kraft. Olof Palme uttryckte det som att vi lever i en ödesgemenskap, det gäller både vår gemensamma säkerhet och hoten mot demokratin. Det är politiska utmaningar som vi delar med våra samarbetsorganisationer i världen och aldrig tidigare har det varit så tydligt hur nära sammankopplad vår värld är, och hur vi ömsesidigt påverkar varandra. När populismen, fanatismen och auktoritära krafter vinner mark globalt, måste demokratiska och progressiva rörelser förena sig till i ett gemensamt svar.

I grunden handlar det om kampen för ökad jämlikhet. Samtidigt som fattigdomen i världen minskar, ökar klyftorna och det är ofta ur ojämlikheten som populismen hämtar sin näring. De globala hållbarhetsmålen och statsminister Stefan Löfvens initiativ ”Global Deal”, för social dialog och bättre villkor på arbetsmarknaden, ger ett unikt ramverk för progressiva krafter att formera sig kring en vision om en värld med fredliga samhällen grundade på demokratins ideal och där alla människor har lika värde och rättigheter.

Palmecentret och våra medlemsorganisationer bidrar till visionen genom att runt om i världen ge människor verktyg för organisering, öka medvetenheten om de mänskliga rättigheterna och stötta arbetet med kommunikation och informationsspridning – både i Sverige och i våra verksamhetsländer.

FOTO: PALMECENTRET

Anna Sundström
Generalsekreterare

FOTO: ANGELICA ZANDER

Wanja Lundby-Wedin
Ordförande

VÅRT UPPDRAG

OLOF PALMES INTERNATIONELLA Center (Palmecentret) är arbetarrörelsens samarbetsorgan för internationella frågor. Vi har 27 medlemsorganisationer och samlar folkrörelser som arbetar socialt, fackligt och politiskt. Vi stöttar dem i deras internationella arbete och ger även direkt stöd till organisationer i våra samarbetsländer. I stadgarna anges Palmecentrets ändamål:

Palmecentrets prioriteringar är mänskliga rättigheter, demokrati och fred. För att dessa ska kunna förverkligas krävs det samhällssystem och strukturer som värnar och främjar rättvisa, jämlikhet och frihet. Ett samhälle är jämlikt endast om alla människor garanteras samma möjlighet till frihet.

> Olof Palmes Internationella Center verkar i Olof Palmes anda för demokrati, mänskliga rättigheter och fred. Centret är ett samarbetsorgan i internationella frågor för den svenska arbetarrörelsen. Dess uppgift är att stödja medlemsorganisationernas internationella verksamhet.

FOTO: DAVID ISAKSSON/GLOBAL REPORTING

FOTO: IRFAN REDZOVIC

45 butiksbiträden avskedades och blev av med intjänade löner och pensioner. Då ockuperade de sin arbetsplats i Sarajevo. Tack vare handelsfacket STIBH fick de den ersättning de krävde.

SÅ FÖRÄNDRAR VI VÄRLDEN

PALMECENTRETS STÖD UTGÅR från varje samhälles egna förutsättningar och former för organisering och deltagande. Förändringskraften finns i människors engagemang. Demokratiska föreningar, folkrörelser och andra folkliga sammanslutningar är kraftfulla verktyg för människan att både påverka och styra samhället. De skapar förutsättningar för folklig förankring av samhällsutvecklingen, mobiliserar för progressiva samhällsförändringar och ökar tilltron till samhället och dess institutioner. Samhället är inte statiskt utan förändras ständigt och demokratiska föreningar har förmågan att följa och påverka samhällsutvecklingen.

PALMECENTRET HAR TRE HUVUDSAKLIGA VERKSAMHETSOMRÅDEN:

- Internationella utvecklingsprojekt i samarbete med människor och organisationer i civilsamhället.
- Partiinriktat demokratistöd – tillsammans med Socialdemokraterna samarbetar vi med systerpartier runt om i världen.
- Information och opinionsbildning för att öka kunskapen om internationella frågor och bidra till ökat engagemang.

Solidaritet

Solidaritet är den vägledande principen för våra relationer och partnerskap. Internationell solidaritet genom praktiskt arbete, genom att tillsammans göra skillnad och åstadkomma förändringar, är det vi strävar efter i alla samarbeten. Sammanfattningsvis innebär vår metod att vi ser att världen ständigt förändras och att människan kan påverka utvecklingen. Vi tror på den positiva kraften i människors organisering i demokratiska föreningar, ser vikten av dialog mellan människor och organisationer och ser behovet av gemensamt förändringsarbete i en globaliserad värld där allianser blir allt viktigare.

Människors rättigheter i fokus

Palmecentret arbetar rättighetsbaserat. Genom att i första hand utgå från människors rättigheter kommer vi åt grundorsakerna till ojämlikhet och utsatthet. Den svenska arbetarrörelsens långa erfarenhet av arbete för deltagande, öppenhet, insyn och ansvarsutkrävande utgör grunden för vårt arbete. Centralt för detta är organisering. Därför vill vi bidra till att öka organisationers och personers förmåga och möjlighet att demokratiskt åstadkomma samhällsförändringar genom att gå samman. En viktig del av vårt arbete är att se till att människor genom ökad kunskap om sina rättigheter och om statens skyldigheter gentemot dem får verktyg att förändra sin situation.

Vår verksamhet och finansiering

Vår verksamhet finansieras huvudsakligen av Sida samt andra institutionella givare. Avtalen gäller utvecklingssamarbete i utvecklingsländer, reformsamarbete i Östeuropa, demokratiseringsarbete på Västra Balkan samt kommunikationsarbete i Sverige. Ramavtal finns dessutom avseende insatser i Burma och Ryssland. På uppdrag av Socialdemokraterna handlägger Palmecentret också Socialdemokraternas del av det partiinriktad demokratistödet.

Vårt arbete sker genom medlemsorganisationernas projektverksamhet men också genom Palmecentrets egna projekt. All projektverksamhet bygger på partnerskap. Palmecentret prioriterar verksamhet i länder där vi och våra medlemsorganisationer har specifik kompetens och goda samverkansmöjligheter.

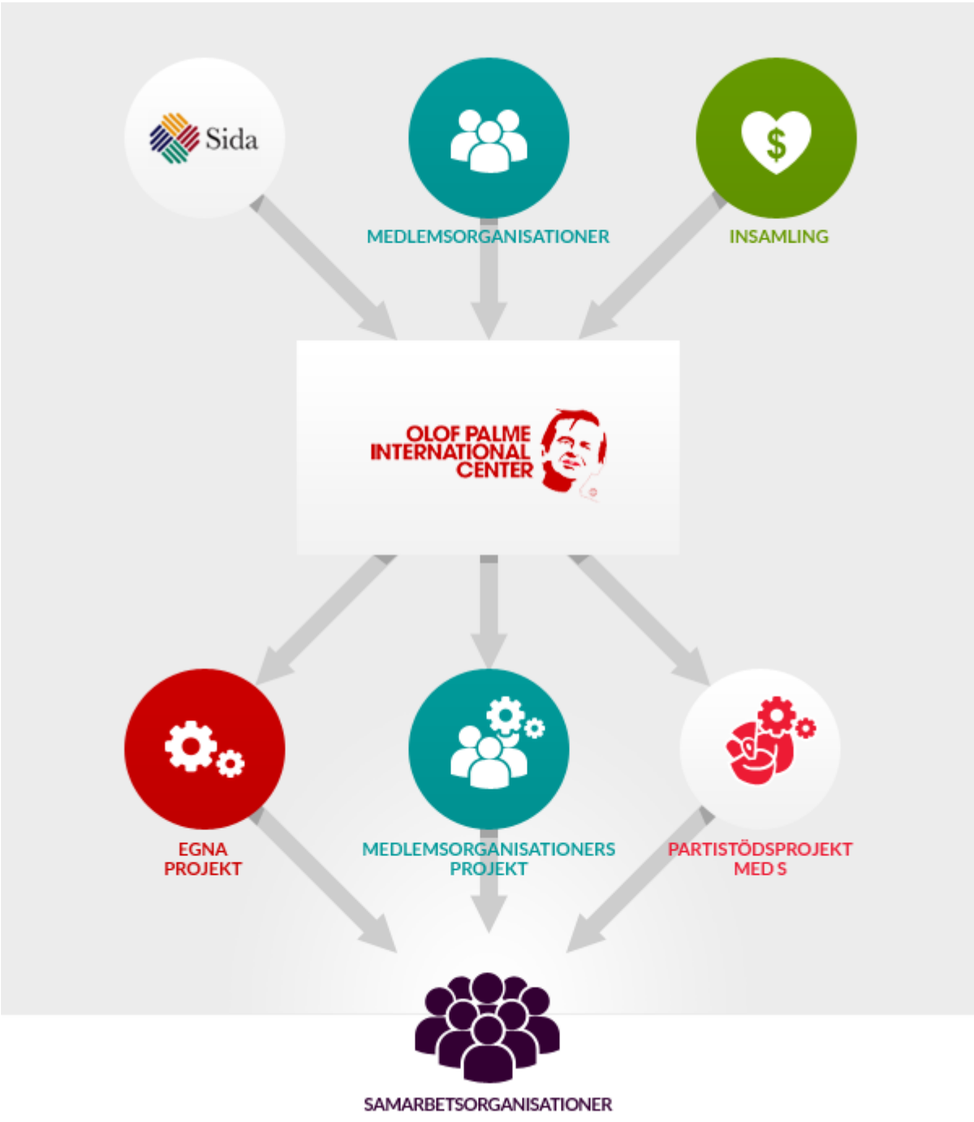

PALMECENTRET 2016

MÅNGA AV VÅRA samarbetsorganisationer upplever möjligheterna att verka allt svårare. Den negativa utvecklingen har pågått ett antal år men har under 2016 blivit ännu tydligare. I Filippinerna har rättsstatens principer helt satts ur spel av en oberäknelig och våldsbejakande, om än folkvald, president. Organisationers möjligheter att verka har som en följd begränsats. I Turkiet sker en successiv nedmontering av de senaste årens demokratiska framsteg och landet rör sig i en alltmer auktoritär riktning. Organisations- och partiföreträdare har under året gripits och riskerar långa fängelsestraff. I Palestina hämmas den demokratiska utvecklingen av både inhemsk repression och av en alltmer aggressiv israelisk ockupationspolitik.

Palmecentret vill vara en organisation i rörelse: en folkrörelse som för samman olika organisationer med samma mål. 2016 var ett intensivt och händelserikt år, vi arbetar för att motverka den negativa utvecklingen samtidigt som vi hanterar situationen som den ser ut i dag.

OLOF PALME INTERNATIONAL CENTER

OM PALMECENTRET:

- Palmecentrets huvudkontor ligger på Sveavägen i Stockholm.
- 2016 var vi 42 anställda.
- Vi var lokalt representerade i Serbien, Bosnien och Hercegovina, Albanien, Kosovo, Palestina, Sydafrika samt Burma.
- Vi drev drygt 200 utvecklingsprojekt i ett 20-tal länder i Afrika, Asien, Europa och Latinamerika tillsammans med cirka 175 lokala samarbetsorganisationer.
- Verksamhet för cirka 120 miljoner genomfördes 2016.

Nya förutsättningar för verksamheten

Omkring 1,4 miljarder människor uppskattas leva i konfliktdrabbade och sviktande stater. I dessa länder utgör konflikter det allvarligaste hindret för utveckling. Konflikthanteringen och fredsbyggandet försvåras av att konflikterna, som ofta är interna, även är internationaliserade med många inblandade aktörer. Svält och extrem fattigdom koncentreras i områden av konflikt.

Till följd av en allt osäkrare omvärld ökar hotet mot demokratins kärnvärden och det demokratiska samtalet. En stor utmaning för Palmecentrets samarbetsorganisationer är det alltmer auktoritära och reaktionära styret i flera av de länder där Palmecentret är verksamt. När de personliga riskerna med att arbeta för demokrati ökar, minskar våra samarbetsorganisationers handlingsutrymme. Att repressiv lagstiftning används, eller riskerar att användas, i kombination med propaganda, förtal och smutskastning, gör det svårt för aktörer som verkar för demokrati och mänskliga rättigheter. All form av kontakt med internationella organisationer, inklusive Palmecentret, innebär i många fall en risk som kontinuerligt behöver utvärderas och hanteras.

Trots konflikt och ökat hot mot demokratin togs under 2016 avgörande steg för att förbättra möjligheterna att uppnå hållbar utveckling och att minska fattigdomen. Under året undertecknades Parisavtalet, Agenda 2030 trädde i kraft och regeringen har antagit ett nytt policyramverk för svenskt utvecklingssamarbete och humanitärt bistånd samt en ny strategi för stödet till det civila samhället. Palmecentrets verksamhet ligger väl i linje med ramverkens ambitioner. De understryker vikten av fortsatt stöd till organisering av civilsamhället, arbete för jämlikhet och social rättvisa, demokratisering, jämställdhet och hållbar utveckling också i svårare och mer riskfyllda miljöer.

Vårt arbete under året

Palmecentret fortsätter att stödja demokratiska krafter genom långsiktiga samarbeten som stärker och utvecklar samarbetsorganisationer runt om i världen. Mot bakgrund av det förändrade omvärldsläget har fokus på freds- och konfliktarbetet ökat och nya initiativ tagits. Bland annat har arbetet med att ta fram en ny strategi för Mellanöstern och Nordafrika påbörjats. Ett nytt inslag i verksamheten är det dialog- och medlingsprojekt som beviljats medel från Folke Bernadotteakademin. Fokus för insatsen är den påverkan som internationella konflikter har på Sverige.

I december genomförde Palmecentret en samling i Albanien för organisationer från åtta länder som stöttar fackföreningsrörelsen. Syftet var att diskutera deras relationer till fackföreningsrörelsen i de länder där de verkar och att komma fram till hur organisationerna och fackföreningsrörelsen kan stötta och komplettera varandra i olika sammanhang. Slutsatserna från mötet pekade på behovet av liknande mötesforum samt identifierade möjligheter till ytterligare fackliga insatser.

Under året har flera utbildningar inom prioriterade teman genomförts i Sverige för medlemsorganisationerna och i programländerna för samarbetsorganisationerna. Som exempel kan nämnas en utbildning i konfliktmedvetenhet för partners i södra Afrika, en om jämställdhetsarbete och konfliktmedvetenhet i Burma och en utbildning i antikorruption i Palestina. Två större kampanjer för insamling genomfördes under året; Värvningsbuss till det zimbabwiska lantarbetarfacket GAPWUZ samt den pågående insatsen ”Frihet! Bekämpa slaveriet” som lyfter frågan om vår tids mest utsatta arbetare och hjälper offer för tvångsarbete genom stödinsatser.

Arbetet för fortsatt stärkt organisering samt att bidra till att mötesplatser, dialog och demokratiska samtal skapas mellan olika typer av aktörer har varit fokus för 2016. Det är nära sammankopplat med arbetet för mänskliga rättigheter, demokrati och fred. I detta arbete vittnar våra samarbetsorganisationer om hur viktig kontakten med omvärlden är.

FOTO: YLVA SÅFVELIN

Samling för fackliga resursorganisationer i Albanien.

FOTO: PALMECENTRET

Deltagare på utbildning i antikorruption i Jeriko.

FOTO: PALMECENTRET

En grupp textilarbetare har vänt sig till YCOWA för att de inte har fått ut sin lön.

BURMA:

DE BEKÄMPAR SLAVERIET MED LAGEN

I Mae Sot i nordvästra Thailand finns uppskattningsvis 350 000 arbetare som lever under slavliknande former. Många av dem är migrantarbetare från Burma. De har usla löner, långa arbetsdagar och dålig arbetsmiljö. I de flesta fall har de ingen möjlighet att hävda sina rättigheter. Palmecentrets samarbetsorganisation YCOWA hjälper arbetarna att ta strid mot hänsynslösa arbetsgivare.

TEXT OCH FOTO: AXEL KRONHOLM

MA EI LÄRDE sig om förtrycket av migrantarbetare den hårda vägen. Hon kom till Thailand 1996 och jobbade på olika fabriker.

– Som kvinna har du det särskilt tufft i fabrikerna. Vi utsätts för misshandel, sexuella övergrepp och trakasserier. Inte bara från cheferna utan från våra manliga kollegor också, säger Ma Ei.

Medan hon jobbade på fabriker i Mae Sot gick hon på YCOWA:s utbildningar och lärde sig om arbetsrätt, kvinnors rättigheter och mänskliga rättigheter. Sedan 2009 är Ma Ei anställd på YCOWA.

– Jag vill stärka kvinnor som får utstå samma saker som jag, säger hon.

Organisationen YCOWA har de senaste decennierna tagit striden mot slaveriet i Thailands domstolar. Under de senaste 15 åren har man vunnit drygt 200 rättsfall och nått förlikning för sammanlagt över 2 800 arbetare. Arbetet är dock inte riskfritt. Fyra gånger har polisen gjort räder på kontoret och försvunnit med datorer och dokument. Deras ordförande Moe Swe har utsatts för mordförsök och samtliga anställda har fått ta emot hot om våld.

– I takt med att vi vunnit fler och fler rättsfall mot arbetsgivarna har en del av dem lagt om sin strategi och börjat anlita jurister i stället för gangsters för att skydda sig mot oss. Det får ändå ses som ett framsteg att vi numera tar striden i domstolarna i stället för på gatan, säger Moe Swe.

Ma Ei finner styrka i att organisationen når resultat. Bäst mår hon när hon möter kvinnor som deltagit i deras utbildningar och som sedan säger ifrån när de ser att rättigheter kränks på arbetsplatsen.

– Det är den lyckligaste stunden i mitt liv, när jag ser hur de börjar ta plats och använda kunskaperna vi lär ut. Det ger mig hopp, berättar Ma Ei.

Situationen är inte unik för Thailand. Enligt uppskattningar från ILO är omkring 21 miljoner människor offer för olika former av tvångsarbete under slavliknande förhållanden. Trots att slaveri i dag är förbjudet i alla länder.

Ma Ei är ekonomiansvarig på YCOWA:s kontor.

> Det är den lyckligaste stunden i mitt liv, när jag ser hur de börjar ta plats och använda kunskaperna vi lär ut. Det ger mig hopp.

BURMA:

- Burma är ett av Asiens fattigaste länder. Ungefär en fjärdedel av befolkningen lever under den nationella fattigdomsgränsen. I exempelvis Thailand är motsvarande siffra elva procent.
- Landet var fram till 1948 en brittisk koloni och har sedan 1962 styrts av militären. I november 2015 hölls fria val för första gången på 25 år. Oppositionspartiet National League for Democracy med fredspristagaren Aung San Suu Kyi i spetsen vann en jordskredsseger.
- Burma lider fortfarande av ett blodigt inbördeskrig som pågått i över 60 år mellan den burmesiska armén och olika etniska rebellgrupper runtom i landet.

YCOWA har ett dagis för barn till migrantarbetare.

Deltagare i en av samtalsgrupperna för utsatta kvinnor som Ilitha Labantu arrangerar.

SYDAFRIKA:

ATT STOPPA TOLERANSEN FÖR VÅLD

Palmecentrets samarbetsorganisation Ilitha Labantu arbetar med att försöka stoppa det utbredda våldet mot kvinnor i några av Sydafrikas mest utsatta områden. Sett till statistiken är Sydafrika ett av världens mest våldsamma länder. Och även om en överväldigande majoritet av våldsbrotten sker i förhållandevis få polisdistrikt så kvarstår faktum: risken att utsättas för våld är stor för många sydafrikaner. Särskilt för kvinnor.

TEXT OCH FOTO: ANDREAS KARLSSON

– DEN OFFICIELLA STATISTIKEN ger oss tyvärr inte hela bilden. Den urskiljer till exempel inte våldsbrott inom familjen – den typ av brott som drabbar kvinnor värst – vilket gör det svårt att få gehör för vettiga åtgärder, säger Ella Mangisa, föreståndare för Ilitha Labantu.

Organisationens kontor ligger i den fattiga förorten Gugulethu utanför Kapstaden, bara ett stenkast från området Nyanga som har flest antal mord i hela landet. Dagen efter vårt möte ska Mangisa och hennes kollegor inleda en två veckor lång kampanj mot kvinnovåld i just Nyanga.

– Vi har lång erfarenhet och en bra överblick över situationen, baserat på vårt eget arbete med utsatta kvinnor. Det är tyvärr en dyster bild: omkring tvåhundra kvinnor kommer till oss varje månad, varav ett femtiotal är nya fall, säger hon.

Mangisa konstaterar att i Sydafrikas fattigaste förorter, varav många en gång skapades av apartheidregimen som ett slags urbana reservat för den icke-vita befolkningen, är våld en del av vardagen. Människor har blivit avtrubbade och betraktar våldet som ett naturligt inslag i samhället och lär sig att leva med det.

– Det är skrämmande. Och det är förkastligt att så många människor fortfarande, mer än två decennier efter apartheids fall, lever i en så riskfylld och våldsam vardag, säger hon. Att våldet i första hand drabbar kvinnor säger hon beror på patriarkala strukturer i samhället, något som, kombinerat med arbetslöshet, fattigdom och den utbredda våldskulturen, blir till en livsfarlig blandning.

– En del av problemet är den djupt rotade traditionen som säger att mannen är familjens överhuvud och ska försörja sin fru och sina barn. Om han inte kan det, vilket många män i utsatta områden inte kan, upplever han sin ställning hotad. Det är inte ovanligt att frustrationen leder till att han använder våld.

I ett av rummen på Ilitha Labantu sitter sju kvinnor och en av Mangisas kollegor och pratar om sina erfarenheter. Det är en del av organisationens grupp- och samtalsterapi. De konstaterar att stödet från andra i samma situation har varit helt avgörande.

– Innan jag kom i kontakt med Ilitha Labantu kände jag mig ensam och misslyckad. I många år har jag kämpat för upprättelse för min dotter som misshandlades flera gånger av olika män, till slut så illa att hon dog, säger Gladys Fuzane, och tillägger att hon önskar att alla drabbade kvinnor kunde få samma stöd.

Ilitha Labantu arbetar också med informationskampanjer och utbildning. Ella Mangisa berättar att man exempelvis hjälper till med att fortbilda poliser för att ge dem bättre beredskap att möta kvinnor som utsatts för våldsbrott, vilket ofta inkluderar sexuellt våld.

– Vår största utmaning är att stoppa toleransen för våld. Då räcker det inte med organisationer som vår. Vi måste ha lokala och nationella politiker med oss, och framför allt måste vi ha sydafrikanska män med oss. Och det är sannerligen en stor utmaning.

Ella Mangisa, föreståndare för Ilitha Labantu.

Vår största utmaning är att stoppa toleransen för våld. Då räcker det inte med organisationer som vår. Vi måste ha lokala och nationella politiker med oss, och framför allt måste vi ha sydafrikanska män med oss. Och det är sannerligen en stor utmaning.

SYDAFRIKA:

- Sydafrika har över 50 miljoner invånare och är Afrikas största ekonomi. 2014 firade Sydafrika 20 år av demokrati och i valet samma år segrade ANC (African National Congress), trots att de gjorde sitt sämsta resultat någonsin. Sydafrika plågas fort farande av stora ojämlikheter vad gäller fördelning av resurser och 2016 präglades av återkommande folkliga protester mot den utbredda korruptionen.
- Kvinnor, ungdomar, arbetare och migranter är i fokus för Palmecentrets insatser i Sydafrika.

Dima var en av kursdeltagarna inom projektet.

FOTO: TARA TODRAS-WHITEHILL, VIGNETTE INTERACTIVE

SYRIEN:

UTBILDNING FÖR ÅTERUPPBYGGNAD

Konflikten i Syrien är en av de värsta humanitära katastroferna i modern tid med nära tolv miljoner människor som har flytt sina hem, hälften av dem barn. Cirka fem miljoner har flytt till grannländerna och ungefär en miljon har tagit sig till Europa. Hundratusentals människor har mist livet.

TEXT: DANIELLE BARSOUM MALKI, PALMECENTRETS HANDLÄGGARE MED ANSVAR FÖR SYRIEN

MEN MITT I mörkret finns ljusglimtar – förändringar sker, särskilt på lokal nivå och det civila engagemanget är stort.

Palmecentret bidrar, i samarbete med Arab Reform Initiative, till att förbereda återuppbyggnaden av landet. Vi vidareutbildar unga studerande eller yrkesverksamma kvinnor och män i stadsplanering och hållbar utveckling, lokal administration samt i säkerhetsreform.

Vår kursledare i lokal administration, Hazem, berättar att det i dag finns 1 365 lokala råd i Syrien på by-, stads- och kommunalnivå med stor potential för utveckling.

Deema, en ung kvinna från Homs i Syrien, gick kursen i lokal administration i Gaziantep, Turkiet, i april 2016.

– För mig, som syrisk kvinna, är det viktigt att kvinnor är delaktiga och verkställande i lokala administrationer.

Hennes ambition var att genom kursen hitta de verktyg som behövs för att stärka kvinnors inflytande i lokalpolitiken.

Insatsen motverkar den kompetensflykt som har drabbat Syrien och fångar upp människor som vill bidra till återuppbyggandet av ett fredligt och inkluderande Syrien. En av dem är Dima, en ung syrisk arkitekt, som gått kursen i stadsplanering och hållbar utveckling. För henne börjar samhällsbygget med folket.

– Stadsplanering handlar om att återuppbygga folket, folket som drabbas så hårt av kriget. Vi måste börja med att återuppbygga deras hem och närmiljö.

En hel generation syrier har berövats rätten till trygghet, inklusive social trygghet. Genom sina insatser vill Palmecentret öka den enskilda individens möjlighet att påverka. Kvinnors deltagande i fredsprocesser spelar en avgörande roll för en potentiell framtida freds hållbarhet och Palmecentret bidrar till att öka kvinnors representation i det politiska livet bland annat genom att samarbeta med Syriska kvinnonätverket (SWN).

Bushra, från civilsamhällsorganisationen Women Now, deltog i en av SWN:s utbildningar under 2016.

– Efter utbildningen började jag utbilda en grupp om nio kvinnor i sociopolitiska ämnen. Min uppfattning är att lokala råd blir allt mer villiga att tillsätta kvinnor i ledande roller i civilsamhällsinstitutioner, vilket är nödvändigt under och efter krig.

SYRIEN:

- Syrien styrs sedan 1963 av Baathpartiet. Landets nuvarande regent Bashar Al Assad tog år 2000 över efter sin far. Han lovade vid maktövertagande omfattande reformer men dessa nådde aldrig den breda befolkningen och presidenten behöll nästan obegränsad makt.
- 2011, i samband med den arabiska våren, startade en upprorsvåg i Syrien som har utvecklats till en av vår tids mest förödande och komplexa konflikter.
- Många försök att nå fred har gjorts men hittills förgäves. Den utländska inblandningen i konflikten med stormakter som stödjer olika parter, den djupt splittrade oppositionen och de stridande extremistiska islamistgruppernas framfart bidrar till att kriget fortfarande pågår.

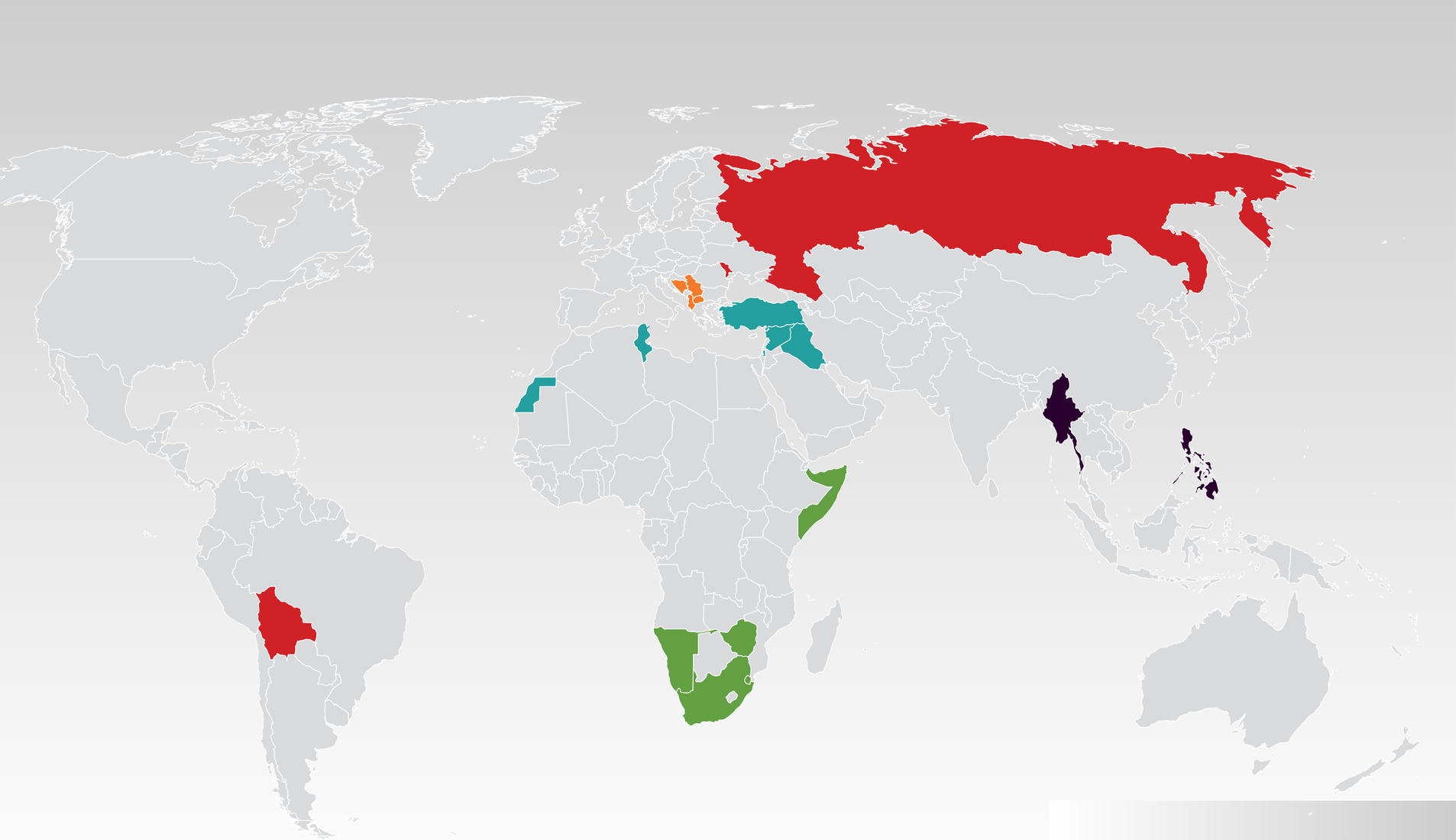

VERKSAMHETEN I KORTHET

PALMECENTRETS VERKSAMHET bedrivs inom tio olika avtal med flera Sida-avdelningar under specifika landstrategier: Sidas strategi för stöd till civila samhället, strategin för demokratistöd genom politiska partier och strategin för kommunikation i Sverige. Under 2016 inledde Palmecentret flera längre Sida-finansierade program. Ett fyraårigt riktat till organisationer i civilsamhället och ett treårigt inom ramen för det särskilda demokratistödet genom partianknutna organisationer. Vi har under året bedrivit drygt 200 utvecklingsprojekt fördelade på ett tjugotal länder i samarbete med 56 svenska projektgrupper från våra medlemsorganisationer och 175 samarbetsorganisationer.

Latinamerika
Bolivia

Mellanöstern och Nordafrika
Irak
Palestina
Tunisien
Turkiet
Syrien
Västsahara

Västra Balkan
Albanien
Bosnien och Hercegovina
Kosovo
Makedonien
Serbien

Södra Afrika
Namibia
Somalia
Swaziland
Sydafrika
Zimbabwe

Östeuropa
Ryssland
Moldavien

Sydostasien
Burma
Filippinerna

VERKSAMHETS-LÄNDER 2016

Sydostasien

I Sydostasien arbetar Palmecentret främst i Burma och Filippinerna med fokus på att stärka rättigheterna för arbetare, kvinnor, unga och etniska minoriteter.
Med stöd av Palmecentrets samarbetsorganisation, Forum for Democracy in Burma (FDB), har exempelvis 18 nya fackföreningar och elva föreningar för jordbrukare bildats.

Genom Palmecentrets stöd till Burma Relief Center har över en halv miljon människor i etniska minoritetsområden i Burma, samt internflyktingar i gränsområden i Thailand och Indien, fått tillgång till grundläggande hälso- och sjukvård.

Västra Balkan

Det övergripande temat för regionen är att stärka fackliga organisationer i samtliga länder. I Serbien arbetar vi även med ökad transparens, i Albanien med att stärka kvinnors ställning i politiken och inom den offentliga administrationen, och i Kosovo med att öka medborgarnas inflytande.

Antalet deltagare i våra partners aktiviteter har vuxit kraftigt och andelen kvinnor har ökat från 33 till 44 procent.

2016 inledde våra samarbetsorganisationer ett regionalt samarbete med syfte att skapa sätt för det civila samhället att öka inflytande över den offentliga administrationen. Arbetet baseras på Palmecentrets tidigare erfarenheter i regionen.

Mellanöstern och Nordafrika (MENA)

Palmecentret stödjer organisationer som arbetar i, eller med, Palestina, Syrien, Turkiet, Tunisien och Västsahara.

I Palestina arbetar Palmecentret med marginaliserade grupper, framförallt ungdomar och kvinnor. Syftet är att ge kunskap om rättigheter och skyldigheter och uppmuntra till en aktiv roll för att bidra till förändring.

Programmet består av 15 projekt, varav åtta genomförs tillsammans med medlemsorganisationer. Flera tusen palestinier har nåtts, både på Västbanken och i Gaza, och människor har sammanförts i ett land fragmenterat av ockupation.

Med stöd från Palmecentrets partner Democracy

and Workers' Rights Center (DWRC) har exempelvis ungdomar inom turism- och restaurangbranschen startat en fackförening för att kämpa för bättre villkor tillsammans.

Södra Afrika

Fokus för Palmecentrets arbete i Sydafrika, Namibia och Zimbabwe är att stärka rättigheterna för arbetare, kvinnor och ungdomar. Målgrupperna får genom Palmecentrets samarbetsorganisationer kunskap och verktyg för att kunna utkräva sina rättigheter.

Totalt har våra samarbetsorganisationer i regionen nått cirka 400 000 människor 2016.

Ett exempel är vår namibiska samarbetsorganisation Labour Resource and Research Institute (LaRRI) som under året har tagit fram en rapport om levnadsomkostnader och minimilöner som används på regeringsnivå.

Östeuropa

Verksamheten i Östeuropa är inriktad på organisationsutveckling och utbyte. Under 2016 genomförde Palmecentret sju projekt tillsammans med partners i östra Europa.

I nordvästra Ryssland stödjer vi fackliga projekt som fokuserar på utbildningar med betoning på kvinnor och ungdomars deltagande. Under projektet har man framgångsrikt kunnat driva frågor kring arbetsmiljö, hälsa och anställningskontrakt. Fria fackföreningar, liksom resten av det civila samhället, har allt svårare att agera självständigt i Ryssland. Lagen om "utländska agenter" som infördes 2013 slår hårt mot alla fria organisationer.

Respekt för snabbmatsarbetarna! En kampanj som drevs av den filippinska centralorganisationen Sentros ungdomsråd under 2016. FOTO: SENTRO

Partiinriktat demokratistöd (PAO)

PAO-arbetet fokuserar främst på långsiktig samhällsförändring. Denna förändring kräver starka demokratiska partier, såväl som institutioner. Palmecentrets arbete syftar till att stärka systerpartier runt om i världen så att de kan påverka sina samhällen till att bli inkluderande, transparenta och demokratiska. Vidare handlar det om att sätta de socialdemokratiska värdena i centrum, med demokratiska och sociala rättigheter som går hand i hand. Vi arbetade 2016 i Asien, Mellanöstern, Afrika samt på Balkan.

Socialdemokraternas och Palmecentrets partiinriktade demokratistöd har ett särskilt fokus på kvinnors och ungas engagemang i partipolitiken. Det globala programmet är inriktat på att förbättra den interna demokratin i våra systerpartier. Samarbetet fokuserar på utbildning för partiernas medlemmar och ledningar, utveckling av organisationerna och erfarenhetsutbyte. Målet är en mer jämställd representation och fler progressiva reformer som ökar respekten för mänskliga rättigheter och fördjupar demokratin.

Inom det partiinriktade demokratistödet är vi också engagerade i nätverk. I Asien i nätverket Social Democracy in Asia (SocDem Asia). Nätverket samlar progressiva och socialdemokratiska partier, tankesmedjor och nätverk för att stärka den regionala samordningen och samarbetet i gemensamma utmaningar och för att främja kunskaps- och erfarenhetsutbyte i regionen. Vi är också engagerade i det regionala utbildningsprogrammet Management of African Political Parties School, (MAPPS) och det panafrikanska utbildningsprogrammet Program for Young Politicians in Africa (PYPA) för unga politiker från alla politiska partier med representation i parlamentet.

Tematiska program

Det tematiska programmet Sociala trygghetssystem har som målsättning att stärka tillgången till socialt skydd och trygghet för särskilt utsatta grupper.

Under 2016 ökade antalet organiserade hushållsarbetare runt om i världen. Under året har exempelvis den filippinska organisationen UNITED arbetat mycket med att utbilda och organisera hushållsanställda vilket har lett till att flera nya lokalavdelningar bildats runt om i landet.

Det finns flera exempel på framgångsrikt påverkansarbete som avspeglas i politiska beslut och reformer av olika slag. Ett sådant är Indien, där hushållsarbetarorganisationernas påverkansarbete bidragit till politiska reformer som innebär att hushållsanställda inkluderas i det offentliga trygghetssystemet.

Viceordförande i SDSM, Radmila Shekerinska, i samtal med Europaparlamentariker Richard Howitt under demostrationen mot regimen i Makedonien.

Hushållsarbetare i Hongkong umgås veckans enda lediga dag.

Palmecentret genomförde verksamhet för cirka 120 miljoner under 2016. Den geografiska fördelningen såg ut på följande sätt.

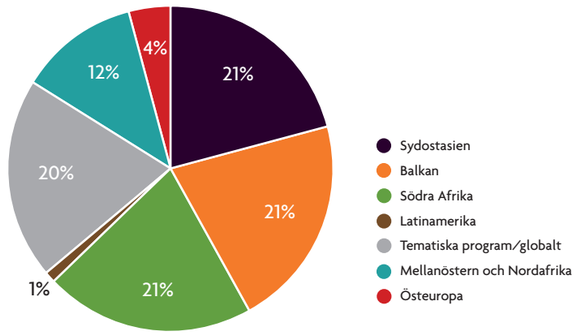

Tematiska program/globalt består av två delar; projektverksamhet som inte är inriktat på ett enskilt land och personalkostnader för personal som arbetar med fler än ett land.

En broschyr om fackliga aktivister i åtta länder.

Internationella Socialdemokraten 2016.

KOMMUNIKATION OCH OPINIONSBILDNING

KOMMUNIKATION OCH opinionsbildning är en central del av Palmecentrets verksamhet. Palmecentret vill höja kunskapen om globala utvecklingsfrågor i syfte att öka den internationella solidariteten och bidra till en fortsatt hög biståndsvilja i Sverige.
I tider när den internationella bevakningen i traditionella och sociala medier ofta handlar om katastrofer, konflikter och korruption vill vi bidra till en mer nyanserad bild. Det gör vi genom att lyfta fram människor som agerar i sin egen vardag och som bidrar till positiva samhällsförändringar genom att organisera sig, kämpa för rättvisa och utkräva ansvar av dem som innehar makt.

Under 2016 har vi spridit information genom hemsidan och sociala medier, trycksaker, seminarier och samarbete med våra medlemsorganisationer. Ett nätverk av ambassadörer för Palmecentret har börjat byggas upp och ambassadörer fanns 2016 i sex län. Ett antal större insatser för opinionsbildning har genomförts under året, exempelvis medverkan i Almedalen och en journalistresa med fem deltagare till Turkiet.

Trycksaker

- Facklig kamp för en bättre värld – en broschyr om fackliga aktivister i åtta olika länder.
- Internationella Socialdemokraten 2016 – drygt 80 000 medlemmar i Socialdemokraterna fick en tidning i brevlådan med information om den politiska utvecklingen i ett antal länder, Palmecentrets och medlemsorganisationernas verksamhet och våra samarbetsorganisationer.
- Frihet! Bekämpa slaveriet – text och bild om tre exempel på vår tids slaveri i Burma, Sydafrika och Hongkong, fakta och information om Global Deal.

Media, hemsida och sociala medier

- Palmecentret, våra företrädare och samarbetsorganisationer omnämndes 275 gånger i media 2016.
- www.palmecenter.se har haft 41 290 unika besökare.
- Antal personer som gillar oss på Facebook ökade med 1 238 personer till totalt 8 305.
- Antal personer som följer oss på Twitter ökade med 281 personer till totalt 2 475.

Arrangemang

- 34 seminarier med totalt cirka 2 000 deltagare.
- Två seminarier visades i SVT/SVT Forum: Irans vägval och 30 år efter Olof Palme.
- Palmedagarna arrangerades den 3–4 september i Bollnäs i samarbete med bland andra ABF Gävleborg. Drygt 100 personer deltog.

Samarbete med medlemsorganisationerna

- 15 medlemsorganisationer beviljades bidrag för informationsinsatser.
- Palmecentret deltog i sex av medlemsorganisationernas kongresser: Handels, GS-facket, Unga Örnar, Kommunal, LO och S-studenter.
- Palmecentret-ambassadörer finns i Kalmar län, Stockholms län, Örebro län, Värmland, Gävleborg och Västerbotten.

Palmedagarna hölls 2016 i Bollnäs på temat fred och säkerhet i en föränderlig värld. FOTO: PALMECENTRET

KAMPANJER OCH INSAMLING

DE MEDEL PALMECENTRETS solidaritetsfond samlar in används i huvudsak till egeninsatser till Sida för våra centrala projekt. Alla projekt arbetar för Palmecentrets övergripande mål – en värld med fredliga samhällen grundade på demokratins ideal och alla människors lika värde. Insamlade medel används även för Palmecentrets andra huvudsyfte: att informera och bilda opinion för internationell solidaritet. Insamling till Palmecentrets solidaritetsfond sker dels genom särskilda kampanjer, dels från månadsgivare och allmänna gåvor. Fadderverksamheten[1] har fortsatt ge goda resultat. Under 2016 uppgick fadderintäkter och intäkter för projekt utan administration till cirka 2,2 miljoner kronor. Totalt uppgick insamlingen under året till cirka 5,1 miljoner kronor (inkluderar ej återförda medel).

Insamling i siffror 2016

	2016	2015
Fadderprojekt och projekt utan administration	2 236 728	2 081 584
Månadsgivare/autogiro	1 824 110	1 866 660
Lönegåvor	417 815	359 088
Temainsamling	361 931	583 941
Gåva från organisation*	198 608	31 672
Hyllnings- och minnesgåvor	49 000	70 774
Gåva från person	35 234	274 661
Bössinsamling**	5 453	204
Julgåva och SMS	4 500	8 686
TOTALT	**5 133 379**	**5 277 270**

*Under 2016 skänktes en gåva från organisationen till ett specifikt projekt
**De flesta bössinsamlingar har ett ändamål och registreras som temainsamling

Insamlingsfördelning 2016

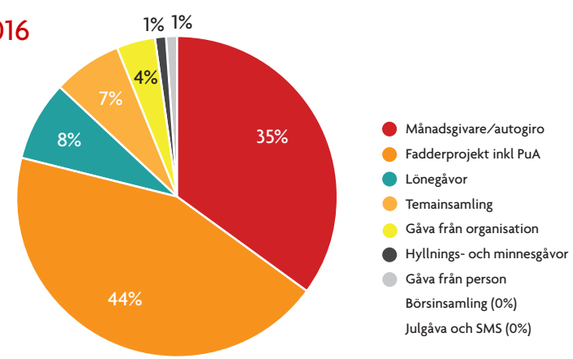

1. Att vara fadder innebär att en medlemsorganisation bidrar med tio procent av projektkostnaderna och får full tillgång till information om projektets utveckling och resultat. Allt ansvar för genomförande och redovisning ligger på Palmecentret.

KAMPANJ "BEKÄMPA SLAVERIET":
Kampanjen för att stoppa vår tids slaveri inleddes i slutet av november med bland annat ett seminarium, helsidesannonser i tre av medlemsorganisationernas tidningar, en broschyr med fakta och artiklar samt telemarketing för att värva nya månadsgivare. Under kampanjens första månad i december samlades 18 750 kronor in från främst privatpersoner. Insamlingen fortsätter under 2017.

På en soptipp utanför Mae Sot arbetar över 1000 burmesiska migrantarbetare med att samla plast och metall som kan återvinnas. De bor på eller runtom soptippen och arbetar dag och natt med att vada genom havet av sopor. FOTO: AXEL KRONHOLM

KAMPANJ ZIMBABWE:
Under 2016 samlade Palmecentret in pengar till förmån för lantarbetarfacket GAPWUZ i Zimbabwe. Målet var att förbundet skulle kunna köpa en värvningsbuss för att åka runt på farmerna och organisera medlemmar. Att arbeta fackligt i Zimbabwe är riskabelt – facket motarbetas av både regimen och farmägare. Lantarbetare lever under ständiga hot.

Tack vare bidrag ifrån enskilda givare och LO samlade vi in mer än 280 000 kronor och GAPWUZ har köpt två större bilar som är i fullt bruk för att nå avlägset belägna farmer. Med hjälp av bilarna har de värvat nya medlemmar, många på farmer dit de tidigare inte kunnat ta sig, och organiseringen fortsätter.

150 000 kronor av de insamlade medlen användes till bilarna, resten gick till egeninsatser för fackliga projekt.

Lantarbetarfacket GAPWUZ värvar medlemmar tack vare sina nya bilar.
FOTO: GAPWUZ

VERKSAMHETEN I SIFFROR

PALMECENTRET REDOVISADE för verksamhetsåret 2016 ett resultat på -2 767 tkr (-1 668 tkr) före finansiella poster. Efter finansiella poster var resultatet -2 304 tkr (-1 279 tkr). Resultatet fördelar sig på verksamheten i Palmecentrets solidaritetsfond med -2 343 tkr (-1 896) tkr och med 39 tkr (618 tkr) på övrig verksamhet i Palmecentret. Det negativa resultatet i fonden beror främst på att insamlade medel och fadderintäkter understiger kostnader för egeninsatser och direkta insatser. Dock uppväger ett ökat marknadsvärde på investerat kapital det negativa resultatet till viss del.

Flerårsöversikt (tkr)

	2016	2015	2014	2013
Intäkter	136 086	149 310	142 666	129 760
Verksamhetsresultat	-2 767	-1 668	-2 397	-2 017
Resultat efter finansiella poster	-2 304	-1 279	-564	-1 614
Balansomslutning	71 728	63 212	81 256	90 654

Palmecentrets anslag från givare gick ner något från 2015 till 2016 men har under de senaste åren legat stabilt runt 130 miljoner kronor årligen. Projektkostnaderna uppgick under 2016 till cirka 120 miljoner kronor. Huvuddelen av differensen förs över till 2017. I de projekt som avslutades under 2016 återbetalas ej utnyttjade anslag till givaren.

Anslag från givare 2013–2016

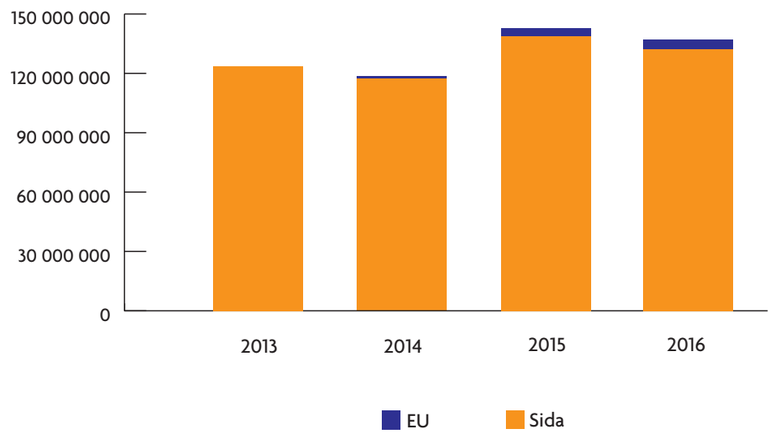

VI ÄR PALMECENTRET

Medlemsorganisationer:

- Arbetarnas Bildningsförbund, ABF
- Landsorganisationen, LO
- Socialdemokraterna
- Socialdemokrater för tro och solidaritet
- Socialdemokratiska Kvinnoförbundet, S-kvinnor
- Socialdemokratiska Ungdomsförbundet, SSU
- Socialdemokratiska Studentförbundet
- Unga Örnar
- Verdandi
- Folkets Hus och Parker
- Hyresgästföreningen
- Svenska Byggnadsarbetareförbundet
- Svenska Elektrikerförbundet
- Fastighetsanställdas förbund
- GS – Facket för skogs-, trä- och grafisk bransch
- Handelsanställdas förbund
- Hotell- och restaurangfacket
- IF Metall
- Svenska Kommunalarbetareförbundet
- Svenska Livsmedelsarbetareförbundet
- Musikerförbundet
- Svenska Målareförbundet
- Svenska Pappersindustriarbetareförbundet
- SEKO – Facket för Service och Kommunikation
- Svenska Transportarbetareförbundet
- Föreningen Arbetarrörelsens Folkhögskolor
- HBT-Socialdemokrater

STYRELSE OCH REVISORER

Styrelseordförande
Wanja Lundby-Wedin

Ordinarie styrelseledamöter
Mikael Nilsson, LO
Anna Jensen Naatikka, IF Metall
Maria Nyberg, Handelsanställdas förbund
Niklas Skeppar, ABF
Andrine Winther, Socialdemokraterna
Kenneth G Forslund, Socialdemokraterna
Per-Håkan Waern, Elektrikerförbundet
Hans Josefsson, Socialdemokrater för Tro och Solidaritet
Åsa Lindestam, S-kvinnor
Evin Incir, SSU

Styrelsesuppleanter
Loa Brynjulfsdottir, LO
Sofia Eriksson, Kommunalarbetareförbundet
Leif Isaksson, LO
Pauli Kristiansson, Livsmedelsarbetareförbundet
Monica Widman-Lundmark, ABF
Fredrik Lundh Sammeli, Socialdemokraterna
Ingrid Rudin, Socialdemokraterna
Mia Malmgren, Unga Örnar
Nasra Ali, S-studenter
Sören Juvas, HBT- Socialdemokrater

Ordinarie revisorer
Lars-Erik Engberg, auktoriserad revisor,
Moore Stephens Allegretto AB
Ella Niia, Socialdemokraterna

Revisorssuppleanter
Sture Eriksson, auktoriserad revisor,
Moore Stephens Allegretto AB
Lars Gäfvert, LO

Etik- och placeringskommitté
Anders Sundström
Lennart Låftman
Ingvar Carlsson
Anna-Greta Leijon

Valberedning
Roger Hällhag, Socialdemokraterna
Eva Lantz, ABF
Annika Nilsson, LO

Engagera dig i Palmecentret 2017

Verksamheten är beroende av stöd till Palmecentrets solidaritetsfond. Stöd människors kamp för demokrati, mänskliga rättigheter och fred i Olof Palmes anda världen över.

Bli månadsgivare. Skänk en valfri summa pengar varje månad och var med och förändra världen.

Medlemsorganisationer, och deras lokalavdelningar är välkomna att driva projekt för att stödja människor i andra länder som kämpar för förändring. Om du eller din medlemsorganisation vill vara med i ett projekt – eller starta ett nytt – kontakta oss.

Palmecentret erbjuder möjligheten att bli fadder för ett eller flera projekt som ni känner extra starkt för. Ni står då för egeninsatsen.

Gåvor kan också sättas in på plusgiro 570-2 eller swishas till 123 240 60 72.

Läs mer om olika sätt att engagera sig på vår hemsida
www.palmecenter.se

OLOF PALME INTERNATIONAL CENTER

Olof Palmes Internationella Center
Box 836 / Sveavägen 68, 101 36 Stockholm
Telefon: 08-677 57 70, Fax: 08-677 57 71
E-post: info@palmecenter.se

www.palmecenter.se